

Samengesteld door Ilona van Hilst

GONNIE LOWIE

bespiegelingen

Voor wie zich wil sterken aan haar
levenslust en filosofische uitspraken.

Vanaf 2005 slechtziend,
maar strijdbaar en met een missie.

Warm
Sfeervol
Voelbare ziel
Filosofisch
Christelijk

Atalanta boeken

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

© Copyright 2019 Ilona van Hilst (uitgave boek)

© Copyright 2019 Gonnie Lowie (inhoud)

Samengesteld in opdracht van Gonnie Lowie.

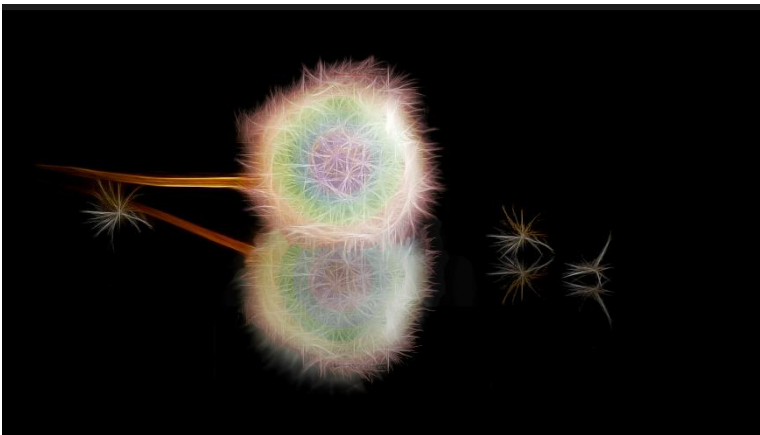
Eerste druk: december 2019

ISBN/EAN: 978-90-828768-1-9

NUR: 306, Poëzie

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Opgedragen aan mijn grote zus Betsy.

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

(Uit: Dagboek 1)

Betsy

In de wieg: jij was er!

De eerste tand: jij zag hem!

De eerste stap: naar jou!

Zindelijk: jij!

Naar school: met jou

Liedje zingen: mooie molen

Boekje lezen: op schoot

Honger-oorlog: eten halen

Ziekte: opvang

Ouders verzorgen: ja!

Problemen: antwoord

Feestje: graag

Lekker etentje: doen we

Telefoontje: te lang

en dan 15 maart 1997.

Weegschaal, alles uit balans, maar ik niet.

Nee, de boogschutter blijft!

Richten, spannen, missen maar ook raken.

Gonnie.

“Ook een blinde kan achteromkijken.”

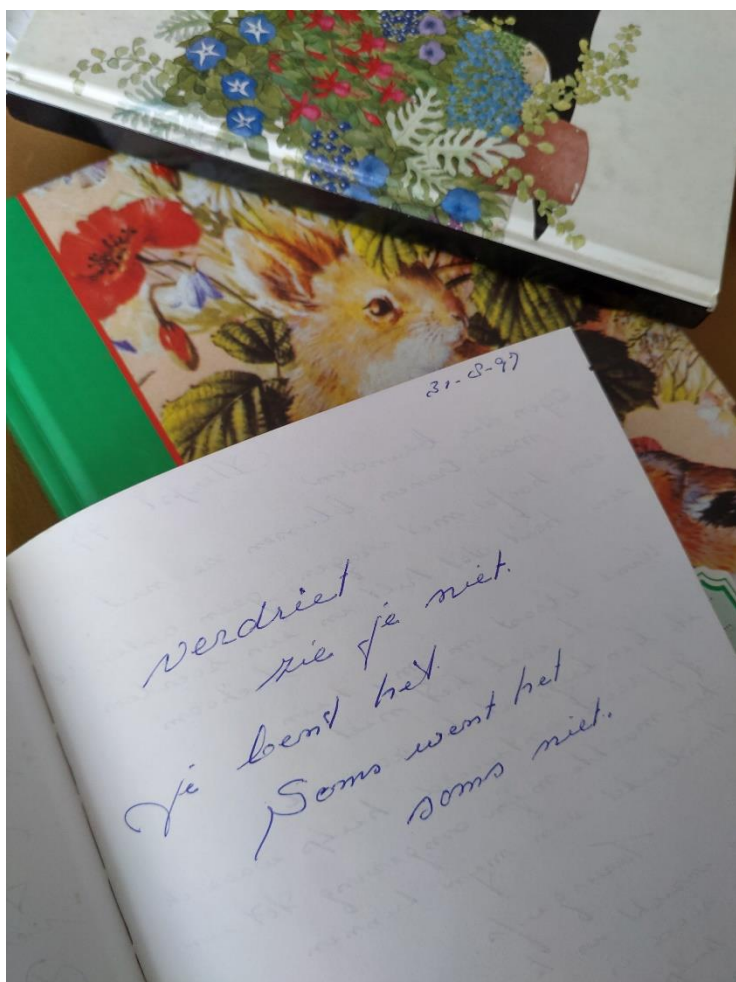
Gonnie Lowie

“Wie de schaduw voor zich uitkiest,
keert de rug naar het grote licht!”

Alleen het licht vóór je is nog belangrijk.
Laat de schaduwen maar achter je,
die worden alleen maar langer.”

fragment uit 'September 1943'

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Inhoud

Woord vooraf	15
Biografie	17
Slechtziendheid	22

DAGBOEK 1 - "The Black Cat Noteboek"

Buitenzorg, poëzie met S. Vinkenoog, vanaf 1992 ...	25
---	----

Het nieuwe leven	26
Zomerboden	27
Wateroverlast	28
Stilte	31
Vreugde - blijde	32
Zorg	33
De grote verwondering	34
Schiphol mei 1995	35
De natuur met zijn kleuren	36
De kleuren van het bestaan	38
Gelukkig	40
Tuingeluk	41
Oerdans	42
Heb je even?	43
Herinnering	50
Psalm 23, opgedragen aan Dik	51
Moeder 1996	53
De bus	55
Kerst 1995	57
De droom	59
Boodschappendag	60

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Waardering / Waarde <i>ring</i>	62
Een stil gebed	64
“Om over na te denken”	66
“JA - IK WIL”	67
“Geven?”	69
Zonsondergang Sloten	70
Tijdloos	72
Ge loven	73
Levensloop	75
Alweer maandag	76
Verzamelen en sparen	78
Zaad	80
Brief aan Jans	81
Ati / Verleden - heden	82
Suze / Grote broer	83
Dick / Kind	84
Betsy	85
Verjaardag vieren	86
Eén woord / Thuiskomst!	87
Koekoek	88
“1950” Het jaar dat wij elkaar leerden kennen” (een losse brief in dagboek 1)	89

DAGBOEK 2 - “Diary”

Brieven aan Betsy en verzen	91
“De weegschaal”	92
Kijk Betsy, 24 maart 1997	93
Geen zuster meer, dinsdag na Pasen, 2 april 1997	94
L.H.P.-rooster, 9 april 1997	95
Maandagmorgen dus, 14 april 1997	96
Een oud poëzieversje, Schiphol, 14 april 1997	97

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Wat gaat de tijd snel, 29 april 1997	98
Terug op het honk, 9 juni 1997	99
De rust is weer terug, 4 augustus 1997	100
Verdriet, 31 augustus 1997	102
Ogen die branden, herfst 1997	103
De kop is eraf, 1 januari 1998	105
Gedachte bij de jaarwisseling, 1 januari 1998	106
Halen-betalen-balen-falen, 10 mei 1998	107
Lieve Betsy, 12 oktober 1998	108
Zo, adempauze, oktober 1998	110
Kon dat maar, 29 maart 1999	112
Het jaar 2000, 4 april 2000	114
Jouw maand, september 2000	115
Ouderwets hè?, 2 april 2001	117
5 jaar later, december 2005	119
“September 1943” (een losse brief)	121

DAGBOEK 3 - “Konijn”

Algemeen proza vanaf 2001	123
Voetstappen, een losse kaart aan Gonnien en Johan	125
Merel / Zevenlaper, een knipsel	126
De stilte	128
Openbaar vervoer, openbaar vermaak	129
“Kindergedachte”	111
De eerste dag volgens LHP-rooster, 3 januari 2001	133
Sneeuw, 22 januari 2001	134
Beatrix jarig, 31 januari 2001	135
Een priester, 15 februari 2001	136
Roostertaak op woensdagmiddag, 28 februari 2001 ..	137
Zuid-Afrika	139
Het is warm	140

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Afscheid Jan Nieten, 25 maart 2001	141
Na de grote vakantie (5 mei, 7 juni, 25 juni)	142
De Chinese Bijbel (5 juli, 13 juli)	143
Veel is er geweest (rijm, 2004)	144
Lekker geslapen	145
Bejaardenhuis (losse brief, in dagboek 3)	146

DEEL 4

Poëzie, opgetekend tijdens de gesprekken	149
Deugd, Houvast	150
Nawoord (auteur)	151

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

WOORD VOORAF

Waarom dit boek? In mijn leven ben ik vooral op de achtergrond gebleven, om er voor anderen te kunnen zijn. Zoals ik mij ook schikte in mijn rol in mijn huwelijk met mijn fantastische man Johan. De geboorte van mijn dochter Hanneke in 1966 was een rijkdom. Daartegenover was de dood in 1997 van mijn dertien jaar oudere zus Betsy een intense droefenis. Vele gebeurtenissen in mijn leven hebben mij gevormd tot de vrouw die ik nu ben.

Voor familie, vrienden en kennissen ben ik een bekende, maar hoe ik in het leven sta, en stond, is niet bij iedereen bekend.

Daarom dit boek. Om te laten zien wie ik nog meer ben dan de vrouw van (oom) Johan; om Gon op een andere manier te leren kennen.

Uit mijn hart zeg ik tegen iedereen:

Hou het glas altijd halfvol.

Zie de positieve kant van de dingen.

Praat met elkaar. Zwijgen = afsluiten, dus blijf praten!

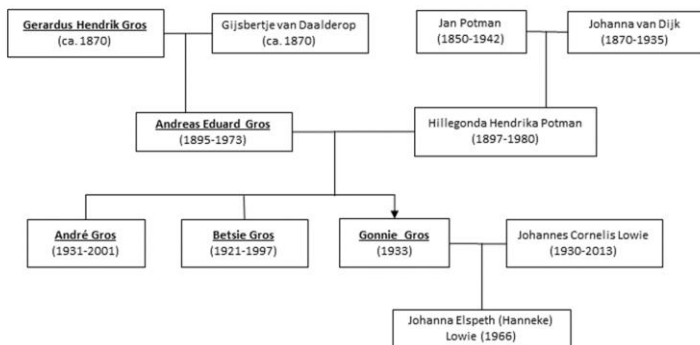
Het ga jullie goed!

Gonnie Lowie

Uithoorn, oktober 2019

BIOGRAFIE

STAMBOOM

Familie GROS

Gonnie Lowie werd geboren op 17 december 1933 in de gemeente Haarlemmermeer. Ze was het jongste kind van het echtpaar Gros, getrouwd op 1 juli 1920 in Zaandam.

Vrijwilligster met passie

Gonnie was haar leven lang vrijwilligster: jongerenwerkster, pastoraal werkster voor transferreizigers op Schiphol (1990-2005), heeft bijgedragen aan de ouderenbond (8 jaar) en ze was mede-oprichtster van het schrijverscollectief 'De Klus' samen met auteur Simon Vinkenoog en Tito de Vries. Op een zondagsschool gaf ze les (1947-1954) vanuit de protestantse kerk. Door de week gaf ze tijdens schooluren les aan Marokkaanse en Turkse kinderen die door een taal- en leerachterstand moeite hadden met het onderwijs. Gonnie bracht deze kinderen op haar eigen wijze, via knipsels uit

Simon Vinkenoog (18 juli 1928 - 12 juli 2009)

Op het tuinhuizencomplex Buitenzorg in Amsterdam-Noord ontplooidde Gonnie haar schrijftalent. Ze ontmoette daar Simon Vinkenoog en haalde hem over om een tuinhuisje te kopen, wat hij deed met zijn vrouw Edith Ringnalda. Met deze schrijver, dichter en voordrachtskunstenaar deelde Gonnie haar passie voor het schrijven. Ze herinnert zich nog goed dat Simon de verzamelde schrijvers in zijn tuinhuisje opdrachten gaf. Hij bedacht een schrijftema en als antwoord daarop moesten ze zelf ook een thema bedenken en in de Pet-van-Ed doen, die doorgeven, er eentje uitpakken en dan zo'n thema uitwerken. De schrijfresultaten werden door Simon beoordeeld en soms vulde hij ze aan. Deze schrijfoopdrachten zijn veelal verloren gegaan, maar enkele bleven bewaard en die had Gonnie opgenomen in haar eerste dagboek.

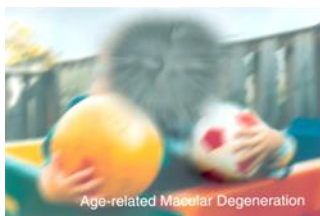
Ook herinnert Gonnie zich dat de schrijvers schreven onder invloed van wiet. Ze rookte niet zelf, maar snoof op wat anderen uitbliezen in Simons tuinhuisje. Het voelde bevrijdend, al geeft ze toe dat de resultaten er niet altijd beter van werden. Zoals het gedicht 'Zomerboden', de tekst lijkt niet goed door te lopen.

In de tuin van Simon en Edith bewonderde Gonnie graag een kunstwerk dat bij de vijver stond. Het waren glazen stoppen van karaffen die hij verzameld had en in cement had verwerkt. Als de zon scheen, weerkaatste het zonlicht prachtig in het glas. Simon zat ernaast, aan de vijver en deed in het bootje dat er lag een briefje voor Edith en liet het bootje naar de overkant varen.

"Simon Vinkenoog was een lieve man," memoreerde Gonnie dankbaar, tijdens de gesprekken voor dit boek.

SLECHTZIENDHEID

In het jaar 2005 begreep Gonnie dat lezen zonder leesloep niet meer mogelijk was, dat gold ook voor schrijven. De diagnose MD* (macula degeneratie) was onthutsend.

*) MD is de oogaandoening waarbij de gezichtsscherpte steeds verder afneemt ten gevolge van het afsterven van kegeltjes in de gele vlek in het centrale gedeelte van het netvlies. Het perifere gezichtsveld blijft wel bestaan: patiënten worden dus niet volledig blind (bron: wikipedia).

Ze stuitte vervolgens ook op praktische ongemakken, zoals het op de radio niet kunnen vinden van informatieve zenders, zoals het lokale radiostation RickFM Uithoorn. Maar ook het kunnen stemmen voor verkiezingen gaat niet zonder assistentie.

Ergens naartoe gaan is lastig, zoals een ziekenhuis- of doktersbezoek. Als haar dochter haar haalt of brengt zijn er (vaak hoge) parkeerkosten, een slechtziende/blinde krijgt geen invalidenparkeerkaart. Op straat struikelt ze over losse straattegels, bij de bus eindigen blindengeleidestroken soms in een bosje, in winkels betalen kan niet zonder hulp, net als haar administratie doen ... het valt allemaal niet mee.

Ze doet graag haar zegje voor betere voorzieningen voor haar doelgroep (slechtzienden, ouderen). Maar wie hoort haar bij de gemeente?

Desondanks blijft Gonnie positief en voelt ze zich gezegend dat ze verder nog gezond is.

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

DAGBOEK 1

The Black Cat Notebook

In dit dagboek staan teksten die Gonnie heeft geschreven in de tuin van haar tuinhuisje en in het *Hof van Eden* (S. Vinkenoog), op het volkstuintenpark Buitenzorg in Amsterdam-Noord.

Het is de tijd van de ontmoeting met Simon Vinkenoog, auteur en dichter, en zijn vrouw Edith Ringnalda. Gonnie haalde Simon over om een tuinhuisje te kopen en een schrijverscollectief te vormen. Die kwam er, genaamd 'De Klus'. De ontmoetingen met Simon en andere schrijvers en dichters in zijn huisje *Hof van Eden* waren bijzonder. Onder invloed van de geur van genotsmiddelen schreef Gonnie haar poëzie.

In dit dagboek staan tevens teksten die Gonnie thuis schreef, in Uithoorn.

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Tuinhuisje *Hof van Eden*, Buitenzorg, 24 mei 1992

Het nieuwe leven

Alom. Alom het nieuwe leven.

Mei, het grote levensbegin.

De stilte om ons is vol van het nieuwe leven.

Voelbaar in ons als wij met elkaar dit verwoorden.

Maar het nieuwe leven is niet alleen het prille, het tere.

Maar ook vanuit onszelf het nieuwe.

Het is een voorrecht te mogen hernieuwen.

Weg al het oude, zere, bekrompen nieuw leven.

Omver het van toen.

Nu ook zelf beginnen met een nieuw leven.

Simon Vinkenoog:

Doen wat je nog niet durfde.

Laten wat je deed.

Vanuit het nieuwe leven een start maken, voortbestaan
maar bewust.

Toegerust en welbewust.

Want:

“Het nieuwe leven is ook mij gegeven.”

Hieraan twijfelt niemand!

Gonnie

Buitenzorg, 24 mei 1992

(Note: "Zomerboden" is een door Simon Vinkenoog verzonnen woord. Zijn schrijfp opdracht luidde: Wat is 'zomerboden'. Gonnie ontleedde het woord en maakte haar beschrijving. Meestal antwoordde hij met: "dat zou zomaar kunnen" en gaf daarop zijn inspirerende visie.)

Zomerboden

Wat biedt de zomer
een inspiratie als lied.
Het wakker liggen en luisteren
plannen maken die met de Zon te maken hebben.

Zomerboden.
Een nog te kweken bloemsoort.
Groot als de zonnebloem,
maar dan met een boodschap.

Zomerboden.
Bestand tegen de Hollandse regenvlagen maar sterk,
tegen alles bestand.

Zoenen als entree voor
één mooi seizoen.
Zomerwarmte tot de laatste uren.
Zomerboden.
 Laat maar komen.
 Ik ben er klaar voor.

Gonnie.

Buitenzorg, 24 mei 1992

Wateroverlast

Limburg.

Een kei.

Hoe hij er kwam doet er niet toe.

Hij was er.

Droog, mooi, glanzend door vele jaren bewogen worden.

Waterstromen die hem meenamen.

Afvoerden naar lagergelegen gebieden.

Hier had hij rust.

Verder hoefde hij niet.

Vele van zijn vrienden waren verdwenen.

Opgeschept, afgevoerd, verwerkt om dienst te doen als
oprijlaan of vermengd met zand en cement.

Een betonkolos waarmee je kan bouwen.

En hij lag roerloos, en kon niet anders.

Tot ...

Een groep jongens de vloedlijn volgde, kijkend of er iets te
vinden was wat het water meegevoerd had.

Water zijn grote kracht, die ook hem hierheen had gebracht.

Trekt aan. Geeft soms geheimen bloot, zoals hij. Nee.

Dan plotseling een warm gevoel in hem, komt ontdekt de kei,
wat mensenhanden kunnen.

Warmte uitstralen!

Hij komt in een warme donkere omgeving. Zoiets heet:

Broekzak.

De jongenshand laat hem los.

Wat nu.

Dromen maar weer.

Toekomst voor hem?

Dan zijn de stemmen stil, net als de beweging om hem heen.
Hij wordt vastgepakt.

Tussen duim en wijsvinger en verstaat de woorden van zijn
bezitter.

Hoe vaak kan deze ringen maken? Dit gaat over hem.

Hij kan iets en voor hij het weet voelt hij een koude wissel
langs hem gaan en maakt een flitsende gang over het water.
Telkens een ring achterlatend.

De jongen telt.

Eén, twee, drie, vier, vijf.

Zien jullie dat? Vijf keer spatte hij op het water en dan zakt hij
op de bodem van de rivier.

Terug in zijn element.

Terug naar zijn begin.

Maar hij heeft daglicht gezien, is droog en warm geweest.

Heeft gepresteerd.

Vijf ringen, een olympisch record. Soms.

Hij is de kampioen

en berust daarin en weet een ding zeker.

Hij is een kei.

Gonnie.

Buitenzorg

Oerdans

Hebben wij het in ons?

Bewegen wij erop?

Zijn wij er ons bewust van?

Ja zeker! Het heeft ons in z'n macht.

De eerste maten zijn nauwelijks hoorbaar. Het ritme is in de trillingen waar te nemen.

Een onmiskenbaar bewegen gaat over in een spontaan voetenspel.

Handen vervolmaken het geheel. Wij geven ons over tot fantasieën. Beelden uit wat wij in ons hebben.

Van binnenuit bevrijden zich ritmiek en spanning, expressie en drang.

Langdurig en samenspelend, tot vermoeidheid en een loom voortslepen zich van ons meester maakt.

Los van al het aardse ervaren wij een vrij zijn.

Oerkracht overwint.

De oerdans zijn wij.

Laat gaan, dat beperkte.

Geef je over!

Dans.

Dans.

Dans.

September 1995

Heb je even?

Wat is het verschil tussen even en oneven?

Wij hebben allemaal geleerd dat even deelbaar is door 2 en oneven solo gaat!

Hierbij is onze schoolopleiding gestopt.

Hoe verstrekkend is echter het verder denken en uitvoeren?

Op de vraag: “Wil je me even helpen?” zeggen wij oh zo vlug ja wat kan ik voor je doen.

Even een brief posten. Even een knoop aanzetten. Even mijn bril schoonmaken. Even een glaasje water neerzetten. Even een schoenveter knopen. Even een kussen opschudden. Even mijn rits ophalen. Even aardappelen schillen.

Kleine handelingen zo op het oog, maar wel dat ‘even’.

Hierbij zijn altijd twee handen of twee voeten nodig om dit uit te kunnen voeren.

Even iets wegzetten, opruimen, opzoeken, ophalen is onmogelijk zonder dat *even* gegeven.

Maar zo komen wij bij ON aan.

Onaangediend, onaangenaam, onpartijdig, ongelofelijk, onbarmhartig, ongemerkt, onopgemerkt, onbetaalbaar, onuitvoerbaar, onheus, onbetrouwbaar, ongeneeslijk, ongebruikelijk.

Niet zulke fijne gedragslijnen. Lopen ze daarom solo?

Hieruit kunnen wij opmerken en leren wat wij voor een ander betekenen of kunnen doen.

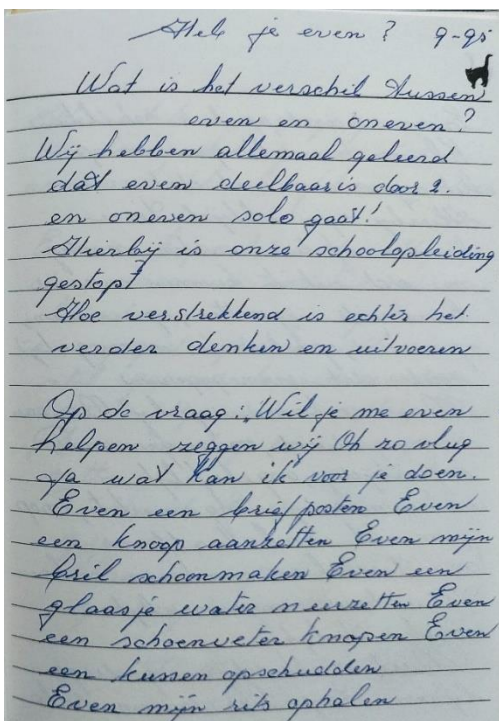
Even bepaalt niet wat je doet, maar de inzet van handen en voeten, gedreven en opgedragen vanuit een stel gezonde hersens en daardoor uitgevoerd wordt.

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Daar moet je even voor gaan zitten.
Recht uit. Beide voeten op de grond.
Klaar om op te staan als er gevraagd wordt:

“Heb je even?”

Gonnie.

Heb je even? 9-9-81

Wat is het verschil tussen
even en oneven?

Wij hebben allemaal geleerd
dat even deelbaar is door 2.
en oneven solo gaat!

Hierbij is onze schoolopleiding
gestopt

De verstrekkend is echter het
verder denken en uitvoeren

Op de vraag: Wil je me even
helpen zeggen wij Oh zo slug
ja wat kan ik voor je doen.

Even een prijp posten Even
een knoop aanketten Even mijn
prijl schoonmaken Even een
glaasje water neerzetten Even
een schoenveter knopen Even
een kussen opschuifelen
Even mijn rijs ophalen

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

DAGBOEK 3

In dit dagboek staan poëtisch beschreven belevenissen en gedachten tijdens Gonnies vrijwilligerswerk voor transferreizigers op Schiphol.

Gonnie heeft ze vastgelegd, op stille momenten, tijdens haar werkzaamheden op het Luchthavenpastoraat (LHP) Schiphol.

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

Een droom, die geen bedrog is

Ik droomde eens en zie ik liep
 aan 't strand bij lage tij,
 Ik was daar niet alleen, want ook
 de Heere liep aan mijn zij,
 We liepen saam het leven door
 en lieten in het zand,
 een spoor van stappen, twee aan twee;
 de Heere liep aan mijn hand.
 Ik stopte en keek achter mij
 en zag mijn levensloop,
 in tijden van geluk en vreugd
 van diepe smart en hoop.
 Maar als ik goed het spoor bekeek,
 zag ik langs heel de baan,
 daar waar het juist het moeilijkst was,
 maar één paar stappen staan...
 Ik zei toen: „Heere, waarom dan toch?“
 Juist toen ik U nodig had,
 juist toen ik zelf geen uitkomst zag
 op het zwaarste deel van het pad...
 De Heere keek toen vol liefd' mij aan
 en antwoordde op mijn vragen:
 „Mijn lieve kind, toen 't moeilijk was,
 toen heb ik jou gedragen...“

Nawoord

Wie is Gonnie Lowie? vroeg ik mij af toen ik de opdracht accepteerde om dit boek samen te stellen. In de periode van juni tot en met oktober 2019 ontdekte ik het antwoord op deze vraag.

Ik heb Gonnie in korte tijd leren kennen als een bijzondere vrouw. Intelligent, tevreden en bescheiden, maar ook met een opvallend temperament, levenslust en een filosofische inslag. Iemand met een brede algemene interesse. Ik ben gaandeweg onze gesprekken, in haar huiskamer, geraakt door haar levensvisie en haar positieve levenshouding. Een vrouw die zichzelf vroeger schijnbaar moeiteloos wegcijferde voor anderen, maar die toen al goed wist wat ze wilde. Ook was ik getroffen door haar vertelkunst, zo levendig en beeldend dat ze me regelmatig ontroerde en me door haar diepzinnigheid bij de keel greep.

Het was 1 juni 2019 toen Gonnie Lowie mij aansprak tijdens mijn signeersessie in Uithoorn met de vraag: “Kun je mij helpen om een boekje te schrijven als nalatenschap voor mijn familie? Ik ben slechtziend en kan niets meer lezen, daarom kan ik het helaas niet meer zelf.”

Getroffen door haar vraag luisterde ik naar haar verhaal. Ze had drie dagboeken die ze graag met haar familie wilde delen. Het doel van de nalatenschap en haar boodschap troffen me. Hoe ingrijpend is het als je niet meer kunt lezen, omdat je niet meer (goed) kunt zien en van anderen afhankelijk wordt? Ik kon me er iets bij voorstellen, omdat ik drie jaar eerder het licht uit mijn linkeroog verloor, wat zich godzijdank na een oogoperatie weer herstelde. Destijds dacht ik: twee ogen, eentje minder en wat als ze alle twee uitvallen? Je moet er niet

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

aan denken wat dat voor impact heeft op alles wat je doet. Dus toen deze bezoeker aan mijn boekentafeltje mij vroeg om haar te helpen, voelde dat als een geschenk om als schrijver iets extra's te kunnen betekenen, juist in haar situatie.

Een week later ontving ik Gonnies dagboeken via haar vriendin. Gonnie vroeg zich af of ik er iets van zou kunnen maken, want het waren maar krabbels en misschien niet goed leesbaar voor een ander. Ook mocht ik het aanpassen waar dat nodig was, had ze bescheiden gezegd. Met enige huivering om haar te moeten teleurstellen ging ik lezen. Maar bij het eerste dagboek en de losse brief "September 1943" was ik direct al ontroerd. Ik voelde een connectie met haar teksten, die in keurig net handgeschreven proza waren vastgelegd. Haar anekdotes kwamen tot leven en haar filosofische diepgang zetten me aan het denken. Ik genoot!

Ik belde Gonnie meteen op en ik vertelde haar dat ik zéker iets met haar dagboeken kon doen. We maakten een afspraak en ik ging bij haar langs. Na twee uur luisteren en na overleg over haar nalatenschap was ik onder de indruk van haar verhalen en gedachtengangen. Dit was een vrouw die zich altijd met hart en ziel had ingezet voor anderen en daar nooit iets voor terug had gevraagd. Ik kreeg de kans om daar iets aan te doen. Geïnspireerd en volop ideeën en energie maakte ik vervolgens een plan voor de samenstelling van haar boek. Ook bedacht ik een boekomslag, met een pluizenbol als symbool voor de vergankelijkheid van het leven en deze te spiegelen als de 'bespiegeling' van haar herinneringen. Dit idee zou ik aan Gonnie beschrijven, omdat ze het beeld zelf niet kon zien. Ik zou in vervolggesprekken een voicerecorder kunnen aanzetten, want Gonnie was een waterval van informatie, veelal met niet chronologische anekdotes en doorspekt met boeiende

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

afvragingen en persoonlijke ervaringen, iets waarvan ik niets wilde missen en alles dan beter vast kon leggen. Ze koos ervoor om het zonder recorder te doen, mede om onbevangen haar verhalen te delen en te mijmeren over haar leven. De biografie werd op haar verzoek beperkt tot wat hier is vastgelegd, maar ik kreeg desondanks een goed beeld van wie ze was.

Hoe zijn de dagboeken tot stand gekomen, vroeg ik mij af? Heeft Gonnie eerst kladjes gemaakt en ze toen vastgelegd? Waarom zijn ze niet chronologisch? Gonnie zegt hierover dat er nooit kladjes zijn gemaakt, maar dat ze teksten noteerde en achteraf vanuit haar geheugen nog teksten toevoegde.

Voor de uitwerking van de dagboeken hoefde ik weinig te doen. Met respect voor de originele versies plaatste ik uitroeptekens, liet zinnen inspringen, lette goed op de tekstdoorloop en plaatste ik haar witregels. Ik vond dat het oorspronkelijke karakter intact moest blijven, zoals het bewust inspringen van 'dans-dans-dans' (Oerdans) om de beweging te kunnen voelen die Gonnie ongetwijfeld bedoeld had. Ik voegde slechts hier en daar wat leestekens toe, voor de leesbaarheid. Grammaticaal zaten de teksten uitstekend in elkaar, maar America veranderde ik in Amerika en cassa in kassa, als een kleine verbetering naar de huidige spelling. De stijl varieert, zoals in de meeste dagboeken. Het hoeft voor dit doel juist niet zo gelikt te zijn als bij een regulier uitgegeven werk. Helaas waren niet alle verhalen voorzien van een (duidelijke) datum.

De dagboeken zijn een kunstuiting van Gonnie en ze vormen de hoofdmoot van dit boek. Haar persoonlijke boodschap (zie: *Woord vooraf*) heb ik kunnen completeren met een korte biografie, een aantal privéfoto's en een toelichting over haar

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.

slechtziendheid, waarvan de impact zich ontwikkelt in haar laatste levensfase. Het verloop van het slechter kunnen zien, met de bijbehorende beperkingen, geven enigszins een beeld van deze achteruitgang van haar ogen, van haar aanvaarding en de verwachting voor de toekomst.

Omdat Gonnie niet zelf in staat was om het manuscript te kunnen proeflezen door haar slechtziendheid, hebben we de teksten samen doorgesproken. Ik heb bladzijden aan haar voorgelezen en daarbij om haar goedkeuring gevraagd. Waar nodig werd een datum toegevoegd, of een onduidelijkheid opgelost. Dit proces was fijn om te doen, omdat ik Gonnie zag genieten als ze haar teksten hoorde uitspreken en haar herinneringen weer gingen leven.

Na vele boeiende gesprekken begrijp ik nu haar kracht, om waar Gonnie vandaan komt en wat ze heeft meegemaakt. Ze heeft met dit boek een missie, voor haar familie, of voor wie zich wil sterken aan haar anekdotes en filosofische uitspraken.

Ik ben dankbaar dat ik Gonnie heb mogen leren kennen en dat ze mij het vertrouwen schonk om haar boodschap door mij te laten optekenen.

Ilona van Hilst
Schrijver te Uithoorn
Oktober 2019

Sommige pagina's zijn weggelaten uit dit boekvoorbeeld.